

**Storumans
kommun**
LUSPIE

Strategisk plan 2020-2023

Antagen av
Kommunfullmäktige 2019-06-11 § 65

Nuläge

Storumans kommun har ett unikt läge, vi finns där två europavägar och järnvägar korsar varandra. Ett nät som utvecklas ytterligare med det triangelspår som för närvarande byggs som knyter ihop den spårbundna trafiken i såväl öst-västlig som nord-sydlig riktning. Här kommer vår omlastningsterminal att ha förutsättningar att utvecklas ytterligare och bidra till att vi flyttar godstrafik från vägar till järnvägar. En annan viktig infrastrukturfråga är vårt fibernät som har en mycket god geografisk täckning. Vårt utbyggda nät är en viktig förutsättning för företagssamhet, arbete på distans och även vårt eget arbete med digitalisering.

Hemavan- och Tärnabyområdet fortsätter sin expansion och ökar sin marknad inom besöksnäring. Kommunen bygger ny vattenförsörjning i området vilket är nödvändigt för att fortsatt utveckling ska kunna ske. I dagsläget är det svårt att se en borte gräns för området vilket ger kommunen ett spännande och utmanande läge som vi måste hantera på bästa sätt.

Arbetslösheten är väldigt låg i kommunen, det är glädjande men skapar samtidigt en tuff konkurrens om den tillgängliga arbetskraften. Det gör att såväl kommunen som företagen har en utmaning att hantera sin kompetensförsörjning på sikt.

Det finns efterfrågan på tomter för permanentboende i kommunens västra område, det pågår ett exploateringsarbete som syftar till tillgodose det behovet. Den problematiken är inte lika påtaglig i det östra området men kommunen undersöker möjligheten att anlägga ett antal tomter med riktigt attraktiva lägen även i Storumanområdet.

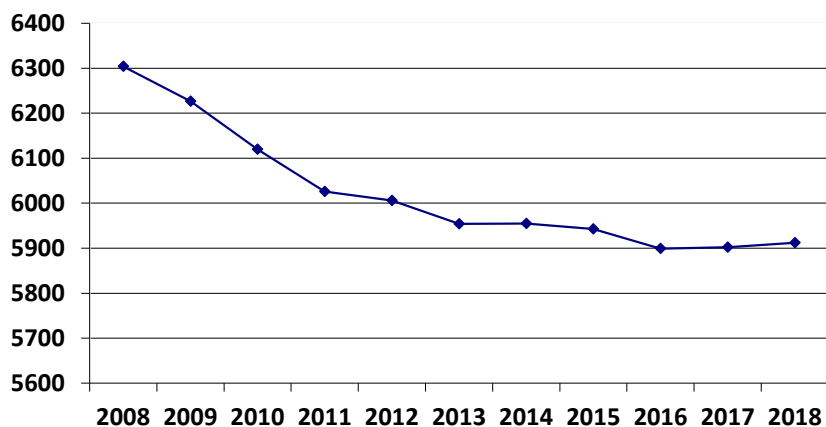
Till det kommer efterfrågan på andra boendeformer i form av lägenheter i både den östra och västra kommundelen. Det kommunala fastighetsbolaget värderar den frågan utifrån rådande läge.

Demografi

Sedan åttiotalet har kommunen minskat i antalet innevånare, från nivåer över 8 000 ner till dagens 5 912. Denna förändring skapar särskilda utmaningar för kommunen givet att lokaler och övrig infrastruktur är dimensionerad för en annan storlek på befolkningen. Detta samtidigt som expansionen i den västra kommundelen ger nyinvesteringsbehov så behöver den befintliga infrastrukturen i vatten, avlopp och gator underhållas och reinvesteras i hela kommunen.

Vår starka nettoflyttning, som en konsekvens av bland annat vårt flyktingmottagande, har också ökat behoven av förskoleplatser. Kommunen byggde en ny förskola under 2018 i Storumanområdet men trots det finns ett högt tryck i dessa verksamheter. Vidare är det inte osannolikt att utvecklingen i Hemavan kommer att få konsekvenser för nuvarande kommunala verksamheter i centrala Hemavan.

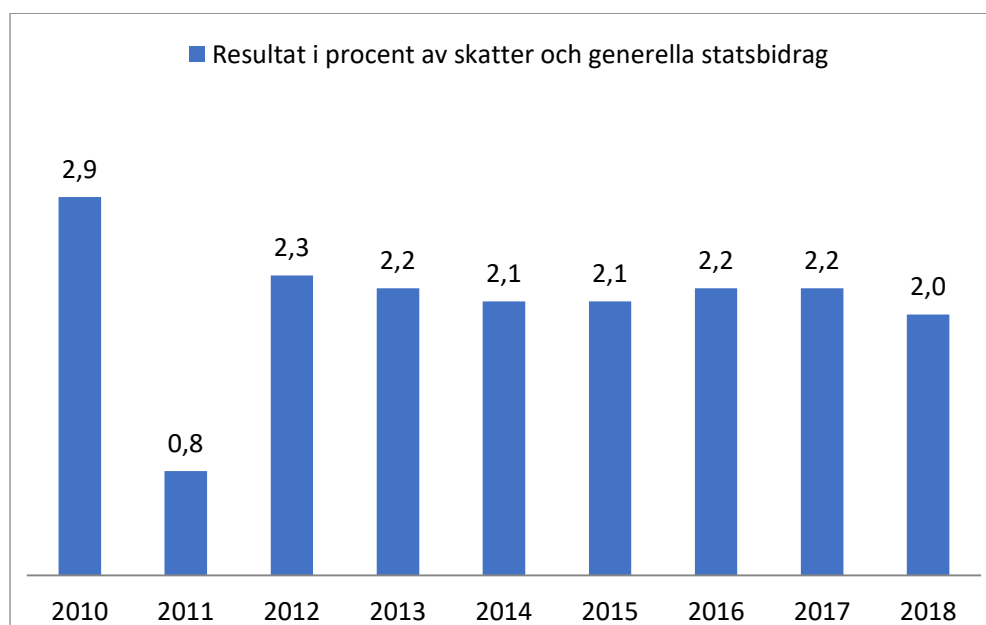
Befolkningen ökade 2014, 2017 och 2018. Födelsenettet är fortfarande negativt men flyttnettet är positivt. I diagrammet framgår att vår befolkningsminskning har planat ut de senaste åren.

Utmaningen för kommunen är att hantera utveckling och anpassning samtidigt. En situation vi inte delar med närliggande kommuner men en situation som ger oss ett bättre läge än våra grannar. Det är viktigt att vi tar hand om det på rätt sätt.

Ekonomi

Kommunen hade 2018 ett resultatöverskott för nionde året i rad. Resultatet var i linje med det långsiktiga målet att resultatet ska uppgå till minst två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Nedan presenteras kommunens resultat sedan 2010.

Eftersom vi ständigt arbetar med en anpassning till våra demografiska förutsättningar är bedömningen att nettokostnaderna för 2020 inte kan tillåtas öka med mer än 1,5 % och för resterande del av perioden mindre än så om vi ska klara det

finansiella målet som kommunfullmäktige definierar som god ekonomisk hushållning.

Utmaningar

Storumans kommuns viktigaste uppgift, oavsett politisk ledning eller tidpunkt, är att skapa sådana förutsättningar att människor vill bo kvar flytta hit och besöka oss. Kvaliteten och utbudet av vård, omsorg, trygghet, lärande, utvecklingsmöjligheter och kultur kan vara det som avgör om det är just vår kommun som den enskilde bestämmer sig för att leva och verka i.

Utveckling av besöksmål samt kultur- och fritidsaktiviteter är av stor betydelse för medborgare och gäster.

Vi måste också på olika sätt arbeta för att möjligheterna till sysselsättning förbättras och att goda kommunikationer säkerställs.

En utmaning är att integrera folkhälsoarbetet i våra verksamheter. Anpassning av arbetskraftens kompetens till den rådande efterfrågan på arbetsmarknaden samt mottagande och integration av nya medborgare är också pågående utmaningar. Kommunen och de företag som verkar här har en stor utmaning i att klara det kompetensförsörjningsbehov som finns för alla organisationer, offentliga som privata.

När det gäller de insatser som görs inom kompetensförsörjning eller andra områden som är viktiga för oss är det viktigt att maximera nyttan av de prioriterade insatserna. Det gör vi genom att systematiskt utvärdera effekterna av det vi gör så att vi kan korrigera om det behövs i syfte att öka nyttan ytterligare.

Hot

Landet befinner sig i ett annat säkerhetsläge än vi gjort under en lång period. Hotbilden från terrorism, cyberattacker och främmande makt har föranlett skärpt lagstiftning och krav på kommunerna genom en säkerhetsskyddslag. Det innebär att kommunerna måste genomföra en mängd åtgärder för att anpassa sig till det nya läget.

Det finns även andra hot kring infrastrukturfrågor vi själva inte förfogar över. Kvalitet och tillförlitlighet i vägar, telefoni, elnät, järnvägar och andra viktiga funktioner lämnar en del övrigt att önska.

Det finns inom kommunen en förhållandevis hög andel sjukfrånvaro och det finns ett betydande kompetensförsörjningsbehov hos såväl privata som offentliga arbetsgivare, här utgör den förhållandevis höga andelen sjukfrånvaro ett hot som kan omvändas till en resurs om vi kan minska sjukfrånvaron.

Möjligheter

Vi ser en fortsatt positiv expansion för turism och boende i Hemavan – Tärnaby och turistiska utvecklingsmöjligheter även i kommunens övriga delar. Vi är en av de populäraste besökskommunerna i Sverige.

Kommunen har ytterligare förstärkt positionen som inlandets transportnav i och med att Storumanterminalen utvecklas med triangelspåret som för närvarande byggs.

GMC i Storuman är etablerade och ledande i landet vad gäller kunskap och forskning om medicinsk behandling i glesbygd med åldrande befolkning.

Kommunen är ett samiskt förvaltningsområde vilket ger stora möjligheter att erbjuda upplevelser och kultur som baseras på den samiska historien, kulturarvet och näringslivet. Kommunen ska genom en aktiv hållning ta tillvara de möjligheter som detta innebär. Storuman står värd som årets kulturkommun i Västerbotten under 2019, det är viktigt att kommunen tar tillvara den möjligheten och synliggör det kulturella även på sikt.

Vi har hittills varit framgångsrika i integrationsarbetet med flyktingar och invandrare och har bidragit till att flertalet valt att bo kvar i vår kommun. Det framtida behovet av kompetensförsörjning i både offentlig- och privatsektor kan delvis åtgärdas med ett fortsatt framgångsrikt integrationsarbete.

En annan viktig möjlighet, som bland annat vårt fibernät för bredband skapar, är att utveckla möjligheten till distansarbete och delårsboende. På så sätt kan vi bidra till förutsättningar att bo kvar och vara attraktiva att flytta till.

Detta sammantaget och mer därtill skapar förutsättningar för ett starkt näringsliv med mätbara kringeffekter för underleverantörer och handel med mera, vilket är en viktig förutsättning för en bred arbetsmarknad som kan locka nya att flytta hit och redan bofasta att stanna kvar. Våra framgångsrika företag och idrottsstjärnor är goda exempel på att det går att lyckas i Storumans kommun.

Kommunens utmaning är att möta medborgarnas, näringslivets och besökarnas behov av service med attraktiva, kostnadseffektiva och kvalitativa lösningar och bästa möjliga förutsättningar för framtida utveckling inom alla samhällssektorer.

Vår vision

*Storumans kommun ska utveckla hållbar tillväxt som genererar
välstånd, trygghet och god folkhälsa till medborgarna.*

Kommunen ska kännetecknas av:

Här går det att lyckas och må bra. Vi är en hållbar kommun för alla att bo, leva och verka i med goda förutsättningar för utveckling i en god livsmiljö.

Kommunen är en attraktiv arbetsgivare, som tar tillvara medarbetarnas kunskap och engagemang.

Alla, som är eller vill bli kommuninvånare, har förutsättningar att skapa sig ett gott och tryggt liv nära naturen med goda kommunikationer och möjligheter till meningsfulla aktiviteter och upplevelser samt sysselsättning på en bred arbetsmarknad. Vi är attraktiva att besöka och är en av Sveriges ledande turistkommuner.

God ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Storumans kommun är:

Finansiella mål

- En långsiktig målsättning är att resultatet ska utgöra minst 2 procent av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag.

Verksamhetsmål

- Storumans kommun ska jämföra sitt resultat med SKL:s mätning Kommunens kvalitet i korthet (KKiK). Måluppfyllelse nås då kommunen är bättre än medelvärdet på hälften av målen i KKiK som vi det enskilda året beslutat ska mätas och utvärderas inom god ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsen ska i maj månad varje år fatta beslut om vilka mål i KKiK som ska mätas och utvärderas inom god ekonomisk hushållning.

Budget-, investerings- och nyupplåningsramar 2020–2023

Budgetramar 2020–2023

Styrelse/nämnd	2020	2021	2022	2023
Kommunstyrelsen	64 016	64 777	65 545	66 322
Fritids-, kultur-, och utbildningsnämnden	159 040	161 150	162 675	164 215
Omsorgsnämnden	161 253	162 826	164 415	166 019
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	3 161	3 192	3 224	3 257
Driftbidrag till Hemavan Tärnaby Airport AB	2 000	2 000	2 000	2 000
Summa verksamhetens nettokostnader	390 069	393 945	397 859	401 813
Årets resultat i % av skatter och statsbidrag	2,1%	2,1%	2,1%	2,1%

Eftersom vi ständigt arbetar med en anpassning till våra demografiska förutsättningar är bedömningen att nettokostnaderna för 2020 kan öka med 2 %, för 2021- 2023 inte med mer än 1 % om vi ska klara det finansiella målet som kommunfullmäktige definierar i god ekonomisk hushållning. Det i sin tur kräver ständiga anpassningar i alla kommunala verksamheter.

Investeringsramar 2020–2023

I syfte att stå redo att möta de utmaningar som kommunen står inför uppgår investeringsramen för skattefinansierad verksamhet till 120 mnkr kr under perioden 2020–2023.

Styrelse/nämnd	2020-2023
Kommunstyrelsen	114
Fritids-, kultur-, och utbildningsnämnden	3
Omsorgsnämnden	3
Summa	120

Följande gäller i övrigt:

- investeringsprojekt i verksamhet som finansieras av taxor och/eller avgifter hanteras löpande utöver beslutad investeringsram.
- uppföljning av samtliga investeringsprojekt - oavsett verksamhetsområde - redovisas löpande i tertialrapport, delårsbokslut samt årsredovisning.

Beslutsordning för investeringsprojekt inom antagna investeringsramar:

Nämnd/styrelse/delegat	Projekt
Kommunfullmäktige	>3 mnkr
Nämnd och styrelse	>0,5 <3 mnkr
Förvaltningschef	<0,5 mnkr

Nyupplåning 2020–2023

För att ytterligare vara förberedd att möta våra strategiska utmaningar beslutas utrymmet för nyupplåning till 120 mnkr för perioden.

Ekonomi- och verksamhetsstyrning

Storumans kommun styrs med vision och mål. De ekonomiska ramar som fastställs av kommunfullmäktige är fullmäktiges prioritering mellan verksamhetsområden. Styrelsen, nämnderna och bolagen ska sedan inom sina ekonomiska ramar arbeta efter av kommunfullmäktige fastställd vision och övergripande mål.

Vid konflikt mellan mål och medel är det den ekonomiska ramen som styr med företräde för den lagbundna verksamheten.

Det finns en tydlig koppling mellan vision, god ekonomisk hushållning, verksamhetsmål i verksamhetsplanen och enhetsspecifika mål för att säkerställa en helhetssyn i Storumans kommun.

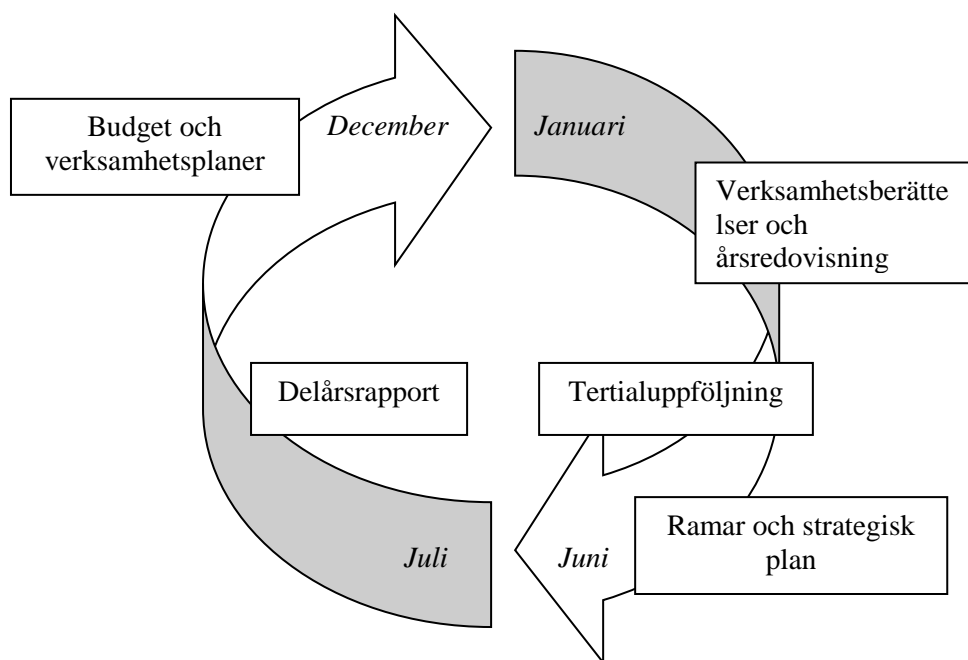
Översiktsplanen, de fördjupade översiktsplanerna och den lokala utvecklingsstrategin är ytterligare politiska dokument som ska ge vägledning för bland annat den fysiska planeringen och tillväxtarbetet.

Den politiska styrningen utövas av de förtroendevalda som har en tydlig uppgift att ange **vad** som ska genomföras respektive fördela de resurser som kommunen har till sitt förfogande. Förvaltningsorganisationen ansvarar för **hur** det arbete som sker i verksamheterna ska genomföras så att de politiska målen uppfylls.

Arbetet ska präglas av återkoppling och uppföljning. Uppföljningens syfte är, förutom att följa upp att verksamhetens mål och ekonomi, också att vara ett beslutsunderlag för åtgärder och fortsatt planering.

Budgetprocess

Bilden nedan är tänkt att visa hur alla steg i processen påverkar varandra: budgetarbete för kommande år sker samtidigt som uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet för innevarande och föregående år.

Strategisk plan antas för en fyraårsperiod, syftet med det är att skapa en förutsägbarhet och en långsiktighet.

Ramförutsättningarna och de långsiktiga målen behöver bearbetas årligen vilket kommer i uttryck i verksamhetsplaner och detaljbudget för styrelse och nämnder.

Uppföljning av måluppfyllelsen sker i samband med tertialuppföljning, delårsrapport och årsredovisning. I den uppföljningen ska finansiella-, verksamhetskvalitativa- och arbetsmiljömål följas upp.

Verksamhetsspecifik uppföljning i respektive nämnd sker årligen som ett komplement till ovanstående.

Prioriterade områden

Kommunfullmäktige lämnar till nämnder och styrelser ansvaret för verksamhetsområdena och därtill liggande frågor i reglemente förutom det som i lag uppdragits till nämnd eller styrelse. Kommunfullmäktige lämnar till de kommunala bolagen ansvaret för verksamhetsområden i bolagsordning. Förutom detta finns policys och riktlinjer mm som är styrande för den verksamhet som styrelse, nämnder och kommunala bolag bedriver.

Kommunfullmäktige uppdrar till berörd nämnd, styrelse eller bolag att i mer precisa formuleringar i verksamhets- och affärsplaner klargöra mål för verksamheten, omfattning och kvalitet på kort och lång sikt som krävs för att bidra till att visionen uppfylls. Uppföljning av resultatet ska ske löpande i delårsrapporter och årsredovisning och även redovisa en analys av verksamheternas förutsättningar och behov framöver.

All kommunal verksamhet

Gemensamt för alla prioriterade områden är att de alltid ska genomföras av följande perspektiv: ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

För övrigt är följande värdeord betydelsefulla; demokrati, öppenhet, tillgänglighet, jämställdhet, folkhälsa, mångfald, kultur och effektivitet.

All kommunal verksamhet förväntas prioritera

- digitalt först – vårt arbete med utveckling, anpassning och effektivisering ska ske med utgångspunkten digitalt först
- samverkan i olika former inom kommunens samtliga ansvarsområden, både inom kommunen, tillsammans med andra kommuner och övriga aktörer
- ett aktivt arbete med kultur och värderingar i kommunen gentemot medborgarna
- att i samverkan med olika aktörer arbeta för en god folkhälsa bland medborgarna
- att löpande och strukturerat kommunicera en saklig bild av sin verksamhet
- mottagande och integration av nyinflyttade människor i vår kommun
- lokala varor och tjänster utifrån gällande upphandlingsregler
- att säkerställa att vi följer säkerhetsskyddslagen
- att minska sjukskrivningar – i första hand till en nivå som inte överskrider länets genomsnitt

Utbildning och kompetensutveckling

Kommunen ska tillgodose medborgarnas behov av barnomsorg, utbildning och kompetensutveckling genom hela livet. Vi ska genom ett nära samarbete med olika aktörer bidra till att såväl privat som offentlig arbetsmarknad får tillgång till den kompetens de behöver.

Fritids-, kultur- och utbildningsnämnden förväntas att särskilt prioritera

- anpassa utbildningarna inom de frivilliga utbildningarna i samråd med näringslivet och utifrån kommunens kompetensbehov
- effektivt lokalutnyttjande i alla skolformer
- entreprenörskap i skolan för att stimulera företagande i tidig ålder
- att åstadkomma ökad inlandssamverkan inom gymnasieskolan
- stärka elevhälsan som ett led i det förebyggande arbetet

Vård, omsorg, trygghet och säkerhet

Kommunen ska ge alla äldre och personer med funktionsvariation den omsorg de behöver. Medborgare och besökare ska kunna känna trygghet och säkerhet när de vistas i kommunen.

Omsorgsnämnden förväntas att särskilt prioritera

- anpassning av boendeformer för äldre och dementa till de behov som ställs utifrån den demografiska utvecklingen
- höjd status genom långsiktig hållbar kompetensförsörjning inom äldreomsorgen när vi får en alltmer åldrande befolkning
- samverkan mellan kommunen, regionen och andra aktörer när det gäller verksamhet bland barn, ungdomar, vuxna och äldre
- att minska andelen timavlönade
- att minska antalet delade turer
- öka andelen som arbetar heltid
- förbättra socialt förebyggande och brottsförebyggande arbete

Infrastruktur, kommunikationer och miljö

Storumans kommun ska verka för att våra vägar, gator, vatten- och avloppsnät, fibernät, renhållning och övriga tjänster ska hålla god kvalitet och vara kostnads-effektiva.

Kommunstyrelsen förväntas särskilt prioritera

- att utveckla långsiktiga hållbara underhållsplaner för vägar, vatten och avlopp
- införskaffande av mark för strategisk utveckling
- bostadsförsörjningsfrågan
- att öka andelen återvunnet avfall

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen förväntas särskilt prioritera

- att planera för attraktiva centra, bostadsområden och industrimark
- att förbättra förutsättningar för dem som vill bygga permanentboende, fritidshus eller företagsverksamhet
- arbetet med översikts-, fördjupade översiktsplaner och detaljplaner

Näringsliv och arbetsmarknad

Genom en nära samverkan med näringslivet har vi klart för oss vilka behov kommunen kan bidra till att tillgodose. Politiska aktiviteter ska bidra till utveckling av befintliga och nya branscher samt nya företagsetableringar inom kommunen.

Storumans kommunföretag AB förväntas särskilt prioritera

- att utveckla samarbetet med befintliga och potentiella företagare, investerare och andra aktörer
- att förenkla företagens väg in till den kommunala servicen
- att skapa förutsättningar för fler, växande och hållbara företag
- att attrahera nya innevånare

Industri- och logistikcentrum i Storuman AB förväntas särskilt prioritera

- att det finns tillgängliga ytor och lokaler för expansion av befintliga företag och etableringar av nya företag
- att stärka Storumans position som ett logistiskt nav

Leva, bo och vistas

Storuman kommun erbjuder kommunal service i toppklass, goda samhällstjänster och kommunikationer, en bred arbetsmarknad och utveckling av besöksmål. Därför är vi en kommun där man lyckas och mår bra, som man vill flytta till, bo i och besöka. För våra medborgare och besökare ska det finnas möjligheter till upplevelser, kultur och meningsfulla aktiviteter genom livets alla skeden.

Kommunstyrelsen förväntas särskilt prioritera

- att skapa digitala kontaktytor som ökar medborgarnas möjligheter till delaktighet
- att öka medborgarnas möjligheter att driva frågor genom regelbundna och strukturerade dialogmöten
- att öka förutsättningar för karriärmöjligheter i kommunala verksamheter
- att öka förutsättningar för samrekryteringar

Fastighets AB Umluspen förväntas särskilt prioritera

- att tillgodose den ökade efterfrågan på bostäder